

358 / 9.10.2025
Biroul permanent al Senatului

Către,

PARLAMENTUL ROMÂNIEI – SENAT

Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, Bucuresti, cod poștal: 050711

Tel.: +40 21 414 1111; +40 21 316 0300

CONSILIUL NAȚIONAL AL
AUDIOVIZUALULUI
REGISTRATURA
INTRARE Nr. 25551 RF
IEȘIRE 07 Luna 10 Anul 2025

Biroul permanent al Senatului
379, 13.10.2025

Referitor la: adresa dumneavoastră nr. XXXV 4945/08.09.2025,
înregistrată la CNA sub nr. 25551/17.09.2025

În atenția Domnului Mario - Ovidiu OPREA, Secretar General

Stimate Domnule Secretar General,

Întrunit în ședință publică în data de 7 octombrie 2025, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat „*Propunerea legislativă privind prevenirea și combaterea violenței de gen împotriva femeilor - Întâi Femeia* –” (b358/02.09.2025) și vă comunicăm opinia instituției:

În primul rând, prin prisma prevederilor preconizate prin propunerea legislativă B358/2025, este relevant să specificăm că legislația în materia audiovizualului cuprinde prevederi care urmăresc să prevină și să combată violența exercitată împotriva femeilor prin intermediul programelor și conținuturilor audiovizuale, asigurându-se astfel un nivel ridicat de protecție a obiectivelor de interes general, în special protecția demnității umane și, totodată, se fundamentează pe faptul că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

Pentru prevenirea și combaterea oricăror forme de violență asupra femeilor în mass-media audiovizuală, precizăm că Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, conține un capitol dedicat protecției victimelor violenței domestice, anume Capitolul III⁵, potrivit căruia „*în cadrul difuzării în serviciile de televiziune și de radiodifuziune a programelor care abordează tema violenței domestice este obligatoriu să se asigure informarea victimelor violenței domestice asupra existenței numărului de telefon «Tolverde destinat victimelor violenței domestice»*”.

Atât Legea audiovizualului nr. 504/2002 prin art. 40 alin. (1) lit. a), art. 42⁷ lit. b) și art. 75 alin. (2) lit. a), cât și Decizia Consiliului Național al Audiovizualului (CNA) nr. 573/2025 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual prin art. 18 alin. (1), art. 19 alin. (1)

lit. a)-c) și art. 51 alin. (4) interzic orice formă de discriminare pe baza sexului, iar acest lucru include și violența de gen împotriva femeilor. Astfel, este interzisă difuzarea de programe care promovează stereotipuri de gen sau care încurajează violența de gen împotriva femeilor, inclusiv prin imagini, limbaj sau comportamente.

Totodată, Decizia CNA nr. 573/2025, prin art. 48 alin. (2), stabilește obligația în sarcina furnizorilor de servicii media audiovizuale de a respecta imaginea și demnitatea persoanelor aflate în situații de suferință umană sau ca victime ale actelor de violență.

De precizat faptul că dispozițiile invocate anterior sunt aplicabile atât programelor audiovizuale difuzate de serviciile media audiovizuale, cât și conținutului audiovizual din mediul online. CNA, ca urmare a monitorizării conținutului audiovizual, poate aplica sancțiuni, inclusiv amenzi contravenționale¹ – art. 90 alin. (1) lit. g) și i) și alin. (2), pentru furnizorii de servicii media audiovizuale care nu respectă normele de protecție împotriva violenței de gen sau poate emite, în baza Legii nr. 50/2024 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2022/2065 (Regulamentul privind serviciile digitale), ordine de a acționa împotriva conținutului ilegal încărcat și distribuit pe platformele online.

În al doilea rând, prin raportare la prevederile din domeniul audiovizualului:

Cu privire la **art. 9 alin. (1) din proiect**, unde „*sunt interzise orice acte de instigare la ură, discriminare sau violență împotriva femeilor, exprimate prin discurs public, mass-media, rețele de socializare sau alte mijloace de comunicare*”, considerăm că norma propusă nu face decât să stabilească un cadru general pentru actele de instigare la ură, discriminare sau violență împotriva femeilor, indicând mediile de diseminare, anume, mass-media, rețelele sociale sau alte mijloace de comunicare. Față de aceste dispoziții, precizăm că legislația audiovizualului stabilește astfel de interdicții. Așadar, norma propusă poate fi considerată transpusă în spațiul audiovizual prin intermediul prevederilor Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare și ale Deciziei CNA nr. 573/2025 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual. În situațiile în care în spațiul audiovizual sunt regăsite astfel de acte de instigare la ură, discriminare sau violență împotriva femeilor sunt aplicabile normele și măsurile stabilite prin legislația audiovizualului.

În legătură cu **art. 10 din proiect**, potrivit căruia „*orice formă de publicitate, comunicare comercială, mesaj audiovizual sau conținut transmis prin mass-media ori prin alte mijloace de informare care nu respectă demnitatea femeilor sau care le prezintă într-o manieră discriminatorie, degradantă, stereotipizată ori contrară principiului egalității de gen, sunt interzise*”, reiterăm comentariile formulate pentru art. 9 alin. (1) din proiect, cu indicația ca, în situația în care se referă la conținutul audiovizual, sintagma „*comunicare comercială*” să fie redată în conformitate cu terminologia din domeniul audiovizualului, anume, „*comunicare comercială audiovizuală*”.

Față de art. 11 alin. (1) lit. c) din proiect, care propune ca „*politicile prevăzute la alin. (1) se implementează în baza următoarelor direcții strategice: (...) c) promovarea egalității de șanse și combaterea stereotipurilor de gen în mass-media și educație*”, menționăm că legislația

¹ Extras din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare:

Art. 90 – (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

g) programarea și furnizarea de programe, cu încălcarea prevederilor (...) art. 40, (...), art. 42² (...);

i) retransmisia de către un distribuitor a unui serviciu de programe care nu se încadrează în prevederile art. 75 alin. (1) și (2) și nu a obținut autorizația de retransmisie; (...)

(2) Faptele prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 200.000 lei.

audiovizualului asigură susținerea campaniilor de sensibilizare și de educare a publicului larg cu privire la violența de gen împotriva femeilor și modalitățile de combatere a acesteia. Serviciile media audiovizuale sunt încurajate să sprijine astfel de campanii prin difuzarea de spoturi publicitare, emisiuni și dezbateri pe teme legate de egalitatea de gen și prevenirea violenței.

Prin alin. (2) al art. 11 din proiect, potrivit căruia *„prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor se realizează prin politici publice coordonate, desfășurate la nivel național, județean și local, cu implicarea autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a societății civile”*, CNA poate avea implicații în măsura în care prin acțiunile stabilite de politicile publice conferă în sarcina autorității anumite activități pe care trebuie să le întreprindă.

Referitor la **art. 21 lit. d) din proiect**, unde *„constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 15.000 lei, dacă faptele nu constituie infracțiuni, următoarele: (...) d) difuzarea de conținut publicitar, audiovizual sau online contrar prevederilor art. 9”*, având în vedere că Legea audiovizualului nr. 504/2002 prevede la art. 90 alin. (1) lit. g) și i) și alin. (2) aplicarea de amendă contravențională pentru faptele care pot fi încadrate la acte de instigare la ură, discriminare sau violență împotriva femeilor, apreciem că, potrivit principiilor de drept, nu se pot aplica două sancțiuni pentru aceeași faptă, cu același conținut și aceleași efecte, chiar dacă sunt prevăzute de două legi diferite.

Mai mult, norma propusă la art. 22 alin. (1) din proiect ar trebui să indice cine constată contravențiile în mod concret, spre exemplu, în cazul constatării contravențiilor prevăzute la art. 9 alin. (1) din proiect și aplicarea sancțiunilor pentru acte de instigare la ură, discriminare sau violență împotriva femeilor, exprimate prin mass-media și rețelele sociale nu se poate face de către polițiști, inspectorii sociali, asistenții sociali, primarii sau împuterniciții acestora, în cazul acesta CNA este autoritatea competentă.

În susținerea acestor argumente, prin coroborare cu art. 22 alin. (3) din proiect, mai precizăm că, în domeniul audiovizualului, Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă cadrul general în materie contravențională, iar prevederile Legii audiovizualului nr. 504/2002 constituie normele speciale.

Legea audiovizualului nr. 504/2002 conține în cadrul Capitolului VII intitulat *„Contravenții și sancțiuni”* prevederi specifice cu caracter de sancțiuni pentru anumite fapte săvârșite de furnizorii sau distribuitorii de servicii audiovizuale. În acest sens, potrivit principiului *specialia generalibus derogant* trebuie să se aplice legea specială, respectiv Legea audiovizualului, ceea ce implică faptul că norma specială e cea care derogă de la norma generală și că norma specială este de strictă interpretare în cazul preconizat de proiectul de Lege.

În ceea ce privește expresia *„prezenta lege se aplică în completarea (...) și ale altor acte normative aplicabile”* din art. 24 alin. (1) din proiect, este considerată validă, deoarece Legea audiovizualului nr. 504/2002 reglementează aspecte legate de protecția victimelor violenței domestice și are rolul de a sprijini aplicarea și întărirea normelor propuse în domeniul protecției victimelor.

Pentru norma propusă la art. 24 alin. (2) din proiect, *„în cazul în care există dispoziții contrare între prezenta lege și alte acte normative, se aplică dispozițiile care asigură un nivel mai ridicat de protecție a drepturilor victimei”*, raportată la dispozițiile Legii audiovizualului nr. 504/2002, apreciem că există ambiguitate cu privire la formularea *„dispoziții contrare”*, deoarece sintagma poate fi considerată interpretabilă, mai ales în cazuri unde este greu de stabilit clar ce înseamnă *„nivel mai ridicat de protecție a drepturilor victimei”*. Astfel, alin. (2) al art. 24 din proiect necesită clarificări suplimentare referitoare la ce constituie *„dispoziții contrare”* și cum se determină care acte normative asigură un nivel mai ridicat de protecție a drepturilor victimei.

În concluzie, în contextul proiectului de Lege B358/2025, prevenirea și combaterea violenței de gen împotriva femeilor în domeniul audiovizualului sunt reglementate de Legea audiovizualului nr. 504/2002 și de reglementările secundare adoptate de CNA, care stipulează obligația de a promova un conținut audiovizual care respectă drepturile femeilor și de a proteja publicul de incitarea la violență sau de promovarea unor stereotipuri dăunătoare.

Prin urmare, având în vedere că unele interdicții sunt reglementate de legislația audiovizualului existentă, se apreciază că normele propuse sunt transpuse în cadrul reglementărilor actuale. Totodată, propunerea de sancționare a unor fapte deja reglementate de Legea audiovizualului ar putea duce la aplicarea unor sancțiuni duble. De asemenea, articolele din proiectul de Lege care stabilesc contravenții trebuie să precizeze clar autoritățile competente pentru constatarea acestora, având în vedere că în domeniul audiovizualului CNA este autoritatea responsabilă.

Cu deosebită considerație

VALENTIN-ALEXANDRU JEAN

VICEPREȘEDINTE

